

Corona: Samfund 0

Af Eva Secher Mathiasen,
*psykolog og formand for
Dansk Psykolog Forening*

I marts blev Danmark ramt af den største historiske samfundskrise siden 2. verdenskrig. Et par måneder efter at Kina havde slået alarm, Italien fulgte efter og Iran også kunne rapportere om pludselig og meget hurtig massespredning af COVID-19, nåede Corona-krisen også til Danmark.

På utrolig kort tid har vi som samfund skullet indstille os på at leve i en undtagelsestilstand. Uden at gå i skole, på arbejde, tage bussen, gå til fest, besøge bedsteforældre, handle ind, gå ud at spise, lægge vejen forbi nogen. På sin vis er det godt at se, at så mange i Danmark har fulgt myndighedernes anbefalinger. Det har været med til at inddæmme smittespredningen, så vi bedre kan agere. Som land. Og det har gjort, at vi langsomt kan åbne op for samfundet igen.

Men der har, selvfølgelig, også været tvivl og kritik. Der har været skepsis over for, om den danske officielle Corona-strategi nu også var den rigtige. Når de bruger mundbind i Sydkorea og tester hele tiden, hvorfor gør vi det så ikke her? Der er også spørgsmålet om, hvordan man synes, naboen opfører sig. Er det ok, at naboens teenager hænger ud med 5 venner hver aften på en bænk, når man selv er gået all in på at isolere sig for at beskytte sig selv og andre? Og på det samfundsmæssige plan melder sig endnu flere spørgsmål: Er det særlig sundt for det frie demokrati, at vi alle går i takt efter myndighedernes anbefalinger? Og hvad med alt det big data og overvågningsteknologi, der har ligget og luret, som vi har været afvisende overfor, men som nu,

måske, kan hjælpe myndighederne med at få styr på smittespredningen – og allerede gør det mange steder i verden?

Det allerførste menneske, der fik Corona, 'Patient 0', er ifølge internationale medier blevet identificeret. Det var en sælger på Wuhan-markedet i Kina, hvor virusspredningen begyndte tilbage i december. Herhjemme var vores 'Patient 0' en TV2-journalist, der havde været på skiferie i Østrig. Måske vil vi også komme til at tale om et 'Samfund 0' – et samfund, som på overfladen ligner sig selv, når krisen er klinget af, men samtidig er helt forandret. For også samfundet, som vi kender det, blev ramt af Corona-virus.

Vi ved fx, at omfanget af vold i hjemmet er steget under krisen. Det fortæller krisecentrene, som ikke har plads til alle dem, der har behov. Stigende vold er ikke usædvanligt i en krisesituation. Hverken den krisesituation, som kan opstå for det enkelte menneske eller familie, hvis man pludselig mister sit job og levegrundlag, eller den krisesituation, der opstår i et land i væbnet konflikt eller i en befolkning under belejring. Det viser forskningen på området.

Vi ved også, at Corona-situationen har været hård for mennesker med psykiske lidelser. Nogle af dem har tøvet med at opsøge psykiatrien, fordi de er bange for smittefaren. Andre er blevet endnu mere socialt isoleret, end de var, fordi væresteder måtte lukke ned, besøgsvennen ikke kunne komme eller det sociale netværk i form af familie og venner ikke kunne træde fysisk til. For en voksen, der er i psykologisk behandling for angst eller depression, har det måske også været en umulig opgave at finde tid til videokonsultation med psykologen – oveni hjemmearbejde og pasning af børn pga. lukkede skoler og daginstitutioner.

P

Psykologernes
fagmagasin

Nr. 3 | 2020 | 6. årgang

Magasinet udgives af Dansk Psykolog
Forening og udkommer 8 gange om året.
Medlem af Danske Medier

Dette nummer: 18. april
Næste nummer: 30. maj

Redaktion

Ulrikke Moustgaard, redaktør
Heidi Strehmel, bladsekretær/annoncer
Ansvarshavende ifølge medieansvarsloven:
Claus Wennermark
Kontakt: p-magasin@dp.dk

Dette nummer

Forside: Sonya Korshenboym
Trykplag: 12.132
ISSN 2445-6322: P (print)
ISSN 2445-6330: P (online)
Design og layout: Laura Silke
Tryk: Jørn Thomsen Elbo A/S

Annoncer

Job- og produktannoncer:
DG Media
T: 3370 7694
epost@dgmedia.dk
(skriv "P-magasin" i emnefelt)

Rubrikannoncer

Heidi Strehmel, bladsekretær
T: 3525 9706, p-magasin@dp.dk

Annoncdeadlines

Nr. 4: 22.4 (produktannoncer) & 11.5
(job- og rubrikannoncer). Udgivelse: 30.5
Nr. 5: 15.7 (produktannoncer) & 3.8
(job- og rubrikannoncer). Udgivelse: 22.8
Nr. 6: 12.8 (produktannoncer) & 31.8
(job- og rubrikannoncer). Udgivelse: 19.9

Reklamationer

Har du ikke modtaget seneste
nummer af magasinet, så skriv til:
reklamation@dp.dk

Abonnement

977 kr. + moms
p-magasin@dp.dk

Udgiver

Dansk Psykolog Forening
Stockholmsgade 27
2100 København Ø
T: 3526 9955 | dp.dk

Trykt med vegetabiliske farver på
miljøgodkendt papir.

Artikler i P udtrykker ikke nødvendigvis
Dansk Psykolog Forenings synspunkter.

Vi er smerteligt bevidste om, at Coronakrisen koster liv. Vi får dagligt opdaterede tal på ofrene: Antal indlagte på hospitalerne, antal patienter på intensivafdelinger og i respirator, antal døde. Bag hver eneste indlagte og kritisk syge er der et liv i undtagelsestilstand. Og hver eneste afdøde er et liv, der ikke er mere. Også for de pårørende, der har mistet en elsket, en mor, en far, en søster, en bror, en datter, en søn, en ægtefælle, en bedsteforælder, et barnebarn, en kær ven. Det er en tragedie.

Fremtiden bliver også udfordrende. Mange økonomiske eksperter spår, at vi kommer til at mærke efterdønningerne fra Corona-trykbølgen – også selvom der er indført en lang række hjælpepakker til at holde hånden under vores økonomi og arbejdsmarked. Men hvad med vores velfærdssystem? Kan det rumme og holde til de sociale og psykologiske efterdønninger, der kommer i kølvandet på virussen? Vil vi få flere mennesker, der må leve på gaden – fordi de var udsatte i forvejen, og Coronakrisen gav det sidste puf? Vil selvmordsraten i Danmark stige? Vil der opstå mere stof- og alkoholmisbrug? Vil vi få flere psykiske og behandlingskrævende diagnoser? Vil vi se flere børn i alvorlig mistriivsel i udsatte familier?

Hvordan denne krise vil skrive sig ind i historiebøgerne, har vi ikke svar på endnu. Men vi kan gøre noget for at forebygge de værste scenarier – udover det, vi allerede gør – ved også at rette blikket mod de sociale og psykologiske udfordringer, som uden tvivl kommer i kølvandet på Corona. Vi skal have økonomien på ret køl, og vi skal spænde et sikkerhedsnet under arbejdsmarkedet.

Men samtidig skal vi huske på noget lige så vigtigt. At sammenhængskraft i samfundet ikke kun er økonomisk. Den er i allerhøjeste grad også båret af de mennesker, vi er i fællesskabet. Af hvordan og hvorvidt vi hjælper hinanden, når det gælder. ●